

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
GREEK NATIONAL COMMISSION FOR HUMAN RIGHTS

Δήλωση ΕΕΔΑ για το ναυάγιο νοτιοδυτικά της Πύλου¹

Αθήνα, 15 Ιουνίου 2023

Από το 2015 και εφεξής ακολουθούνται επικίνδυνες διαδρομές για την πρόσβαση σε ασφαλές έδαφος και σε διαδικασίες διεθνούς ή άλλης προστασίας με αποτέλεσμα να θρηνούμε μεγάλο αριθμό θυμάτων ναυαγίων που ωθούνται στην παράτυπη και επικίνδυνη διέλευση των συνόρων προς αναζήτηση προστασίας και μιας καλύτερης ζωής καθώς οι νόμιμες οδοί πρόσβασης στην Ευρωπαϊκή Ένωση είτε δεν υφίστανται είτε υπολειπονται. Το τραγικό ναυάγιο του αλιευτικού νοτιοδυτικά της Πύλου αποτελεί χαρακτηριστική τέτοια περίπτωση.

Γεγονός είναι ότι, παρότι αρκετά από τα θύματα του ναυαγίου της Πύλου έχουν διασωθεί, εκατοντάδες άνθρωποι εξακολουθούν να αγνοούνται. Απέναντι σε αυτήν την τραγωδία, με απόλυτο σεβασμό στη μνήμη των θυμάτων, η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) τονίζει ότι ο σεβασμός της αξίας του ανθρώπου και της ανθρώπινης ζωής αποτελούν το θεμέλιο του κράτους δικαίου και ζητάει από την Πολιτεία να μεριμνήσει για τη διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών υποδοχής και διαβίωσης των διασωθέντων, για την άμεση παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και κατάλληλης ψυχοκοινωνικής στήριξης καθώς για την ακώλυτη πρόσβαση σε διαδικασίες ασύλου όσων διατυπώσουν σχετικό αίτημα. Ακόμη, ζητάει από την Πολιτεία να μεριμνήσει για την αναζήτηση των αγνοουμένων και για την ταυτοποίηση των σορών, όπως επιβάλλεται από την αξία του ανθρώπου καθώς και για την αποτελεσματική διερεύνηση των συνθηκών του ναυαγίου.

¹ Η παρούσα Δήλωση υιοθετήθηκε από την Ολομέλεια της ΕΕΔΑ στις 15.6.2023. Εισηγήτριες: Καθ. Μαρία Γαβουνέλη, Πρόεδρος ΕΕΔΑ και Εύα Τζαβαλά, Ειδική Επιστήμονας ΕΕΔΑ.

Η ΕΕΔΑ, ως ο Εθνικός Θεσμός Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην Ελλάδα και μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου ΕΘΑΔ (ENNHRI) έχει συμβάλει με επιτόπιες έρευνες, αναλυτικές εκθέσεις, τεκμηριωμένες προτάσεις και συγκεκριμένες συστάσεις όπως και με την ίδρυση ενός Μηχανισμού Καταγραφής Άτυπων Αναγκαστικών Επιστροφών στην κατεύθυνση μιας ανθρωποκεντρικής πολιτικής αναφορικά με την αντιμετώπιση του προσφυγικού και μεταναστευτικού στη χώρα μας, με ειδική έμφαση στην κατάσταση στα σύνορα της, καθώς ως πρώτη χώρα εισόδου στην Ευρωπαϊκή Ένωση δέχεται ιδιαίτερες πιέσεις.

Η τραγωδία της Πύλου καθιστά εμφανή την ανάγκη για την επίτευξη μιας νέας συμφωνίας για την από κοινού αντιμετώπιση του προσφυγικού και μεταναστευτικού ζητήματος στην ΕΕ, αποδεικνύοντας ότι η καθυστέρηση στην υιοθέτηση μιας κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής σε θέματα ασύλου και μετανάστευσης έχει κόστος την απώλεια ανθρώπινων ζωών, κάτι το οποίο δεν συνάδει με την ευρωπαϊκή παράδοση για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και το Δίκαιο. *«Κάθε άτομο που αναζητάει μια καλύτερη ζωή αξίζει ασφάλεια και αξιοπρέπεια»* (Αντόνιο Γκουτέρες, Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών). Θα πρέπει επιτέλους να καθιερωθούν ασφαλείς και νόμιμες οδοί για την πρόσβαση προσφύγων αλλά και μεταναστών στο έδαφος της ΕΕ, όπως εδώ και χρόνια, προτείνουν όλοι οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί ως μόνη οδό προστασίας της ανθρώπινης ζωής.

Η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) είναι το ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της ελληνικής Πολιτείας και ο Εθνικός Θεσμός σε θέματα προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Έχει ιδρυθεί με το Ν 2667/1998 βάσει κανόνων των Ηνωμένων Εθνών (Αρχές των Παρισίων) όπως αυτός αντικαταστάθηκε με τον Ν 4780/2021. Σε αυτήν μετέχουν πρόσωπα οριζόμενα από είκοσι φορείς (ανεξάρτητες Αρχές, συνδικαλιστικές οργανώσεις, οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και ερευνητικά ιδρύματα